

18 april 2019

Sociale-economische voorstellen

Het economisch herstelbeleid werpt zijn vruchten af

We hebben een sterk economisch weefsel. Veel Vlaamse ondernemingen behoren tot de wereldtop en het aantal startende ondernemers staat op een historisch hoogtepunt. De werkloosheid staat op het laagste peil ooit en er is een recordaantal mensen aan het werk. We zijn trots op het economisch herstelbeleid dat we de voorbije vijf jaar hebben gevoerd. De lastenverlaging, de loonmatiging, de hervorming van de vennootschapsbelasting, het activerend arbeidsmarktbeleid, de fiscale maatregelen voor starters, enzovoort, hebben mee gezorgd voor deze mooie resultaten. Door de taxshift kregen de laagste lonen een extra netto maandloon, kmo's betalen minder belastingen en er werd geïnvesteerd in de meest kwetsbaren van de samenleving. Onder de federale regering Michel I en Vlaamse regering Bourgeois steeg de werkgelegenheid met 224.000 personen, overwegend door jobcreatie in de private sector. De koopkracht steeg met meer dan vijf procent tijdens deze legislatuur.

De afgelopen jaren zijn belangrijke stappen vooruitgezet op de Vlaamse arbeidsmarkt. De Vlaamse regering heeft de kansen van de bijkomende bevoegdheden en de gunstige conjunctuur voluit benut.

De regionale breuklijnen op de arbeidsmarkt worden daarmee steeds duidelijker en dieper. Zo was in 2018 in Vlaanderen 74,6 procent van alle 20-64 jarigen aan het werk, in Wallonië was dat slechts 63,7 procent en in Brussel 61,4 procent. Wallonië en Brussel tellen bovendien respectievelijk bijna 2 en 2,5 keer meer werkzoekenden met een uitkering dan Vlaanderen in vergelijking tot de actieve bevolking.

Verdere vooruitgang op de arbeidsmarkt wordt gehinderd door federale grendels. Vlaanderen heeft de ambitie om bij de top van Europa te horen en daarbij een werkzaamheidsgraad van minstens 80 procent te behalen. Een verdere regionalisering van het arbeidsmarktbeleid dringt zich op.

Het werk is nog niet af af. Wij gaan door.

Het is belangrijk dat we ons socio-economisch beleid verderzetten om te maken dat nog meer mensen aan het werk gaan en blijven. De essentie van arbeid is dat we daarmee samen onze gemeenschap opbouwen en dat tegelijk ook elk individu kansen krijgt om zijn talenten te ontplooiën en iets op te bouwen voor zichzelf en zijn naasten. Daarnaast zorgen we voor de best mogelijke sociale bescherming voor wie dit nodig heeft.

Vlaanderen moet de ambitie hebben om verder uit te groeien tot een trekpleister voor goed opgeleide en creatieve mensen. We investeren sterk in innovatie, onderzoek en ontwikkeling. Een gezonde economie is een mix van starters, groeiers en internationale toppers, van stevig verankerde kmo's en een gezonde middenstand.

Meer mensen aan het werk

Onze arbeidsmarkt moet zo georganiseerd zijn dat wie kan werken, daarvoor erkend, aangemoedigd en beloond wordt. Meer mensen langer aan het werk helpen en houden vormt de beste garantie om onze welvaart en welzijn veilig te stellen voor de komende generaties. Alleen zo kunnen we de toenemende noden in de sociale zekerheid financieren zonder extra belastingen te heffen of extra schulden te maken. We zien dat er voldoende vacatures open staan, maar dat deze niet allemaal ingevuld raken. We moeten inzetten op de aanbodprikkel, bijvoorbeeld door de werkloosheidsuitkering in de tijd te beperken. Ook moeten we de arbeidswet moderniseren, met flexibiliteit en maatwerk als centrale begrippen.

Een job blijft de beste garantie tegen armoede. Een inkomen uit arbeid kan generatie-armoede doorbreken, zorgt voor meer schouders om onze sociale zekerheid te dragen en verzekert een sterke sociale bescherming in de toekomst. Omdat niet voor iedereen de stap naar betaalde arbeid meteen mogelijk of haalbaar is, versterken we de doelmatigheid van de laagste uitkeringen.

Besparen in plaats van belasten

Een tekort op de begroting betekent een belasting voor toekomstige generaties. Daarom staat de N-VA voor budgettaire nuchterheid en zuinigheid op de uitgaven. Besparen weegt immers minder op groei dan hogere belastingen. De begroting moet op alle niveaus in evenwicht zijn en de schulden onder controle. Vlaanderen toont hier al de weg, federaal werd met de N-VA in de regering 3/4e van de weg naar een begroting in evenwicht afgelegd.

Minder belastingen voor wie werkt, spaart en onderneemt

De Vlamingen die werken, sparen en ondernemen vormen de ruggengraat van onze samenleving. Zij maken onze welvaart mogelijk. De overheid mag die hardwerkende Vlamingen niet behandelen als citroenen die eindeloos kunnen worden uitgeperst. Integendeel: wie werkt, moet beschermd worden tegen te hoge belastingen en een stortvloed aan regeltjes.

Betere pensioenen

Wie een leven lang heeft bijgedragen, moet kunnen genieten van een welverdiend pensioen. Wij verdienen allemaal beter dan een land met hoge belastingen, lage pensioenen en de grootste ongedekte vergrijzingsfactuur. De doorgevoerde pensioenhervorming heeft een belangrijke positieve impact op de sociale en financiële houdbaarheid van ons pensioenstelsel op langere termijn.

Toch behoort België nog steeds tot de top 3 van EU-landen met de hoogste vergrijzingskost. Er is de komende jaren dus nood aan bijkomende pensioenhervormingen om de oplopende vergrijzingskost op te vangen, en om onze effectieve uitredingsleeftijd te laten stijgen naar het gemiddelde van de Europese Unie.

Vlaanderen voor groei en innovatie

De N-VA wil meer dan ooit van Vlaanderen één grote broedplaats maken voor startende, doorgroeïende en gevestigde ondernemingen.

We blijven verder investeren in innovatie. Hiermee verstevigen we de fundamenten van onze kenniseconomie gebaseerd op Vlaamse technologie, geven we onze ondernemingen een competitief voordeel en verankeren we Vlaanderen internationaal als innovatieve regio.

Om veelbelovende Vlaamse groeiondernemingen maximaal te ondersteunen en te verankeren, mobiliseren we Vlaams geld. Vlaanderen moet de wereldreferentie zijn voor een aantal innovatieve technologieën en sectoren en moet dé voortrekker zijn in het digitaal ondernemerschap. Halsstarrig vasthouden aan de recepten uit het verleden zal zich op termijn wreken. We moeten dus enerzijds de juridische drempels wegwerken voor nieuwe businessmodellen. Anderzijds moeten we onze bestaande ondernemingen, zelfstandigen en kmo's ondersteunen om de overstap te maken naar innovatie, professionalisering, maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Met een sterke (telecom)infrastructuur als ruggengraat. Het bewaken van een gelijk speelveld voor alle ondernemingen is daarbij fundamenteel. Oneerlijke concurrentie en oneerlijke handelspraktijken moeten eruit.

VOORSTELLEN ROND ARBEIDSMARKT

We beperken de werkloosheidsuitkering in de tijd

België is nog steeds het enige land ter wereld waar een werkzoekende onbeperkt in duur werkloosheidsuitkeringen kan ontvangen. We stellen een hogere uitkering voor bij de start die nauwer aansluit bij het vroegere loon, maar die in de tijd beperkt is tot maximaal twee jaar, in verhouding tot het aantal gewerkte jaren voordien. De aandacht gaat prioritair uit naar reactivering naar een nieuwe job. Lukt dat niet, dan volgt in een tweede fase een forfaitaire activeringsuitkering, met een aangepaste opleiding en begeleiding naar nieuw werk. Deze activeringsuitkering is beperkt tot maximaal één jaar. Voor oudere werklozen voorzien we overgangmaatregelen.

Uitdoven brugpensioen (SWT)

We laten het brugpensioen (SWT) verder uitdoven door de nieuwe instroom te stoppen en door wie reeds op brugpensioen is te activeren naar een nieuwe job.

Een constructief sociaal overleg

We passen het model van het sociaal overleg aan. Werknemers en werkgevers krijgen op sectoraal en ondernemingsniveau de autonomie om in onderling akkoord af te wijken van de loonakkoorden die op een hoger niveau zijn gesloten.

We laten niemand aan zijn lot over, elk talent telt

De VDAB zorgt voor een actieve begeleiding van iedere werkzoekende tot de leeftijd van 65 jaar. Hierbij worden werkzoekenden met een beperking extra ondersteund. We schakelen werkgevers actief in om feedback te geven aan sollicitanten en aan de VDAB, zodat we gericht kunnen werken aan de ontbrekende missende vaardigheden en de motivatie van de werkzoekenden.

Iedereen kan binnen zijn mogelijkheden maximaal actief zijn en bijdragen aan onze gemeenschap. We maken van de VDAB de centrale regisseur die zorgt voor actieve begeleiding op maat van werkzoekenden. Ook personen die niet (meer) actief zijn op de arbeidsmarkt, zoals langdurig zieken, helpen we via begeleiding op maat zoveel mogelijk op weg naar werk.

De grote groep inactieven vormt de sleutel tot het verhogen van de werkzaamheidsgraad. Zo is 57 procent van de vrouwen met een migratieachtergrond zelfs niet ingeschreven bij de VDAB, waardoor ze sterk ondervertegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt. Een sterk activeringsbeleid is hiervoor het enige antwoord.

Bovendien willen we elke nieuwkomer die een inburgeringstraject volgt, verplichten om zich in te schrijven bij de VDAB. Op die manier kan de VDAB de nieuwkomer zo snel mogelijk begeleiden naar werk.

We kiezen voor een meer preventieve aanpak van langdurige ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Preventief zorgen we ervoor dat er minder arbeidsongeschikten doorstromen naar langdurige ziekte. Dit doen we door middel van een versterkte samenwerking tussen alle betrokken actoren. Dit heeft tot doel de arbeidsongeschikte werknemer op een passende wijze terug in te zetten op de arbeidsmarkt.

Inzetten op competenties

De deelname aan levenslang leren ligt in Vlaanderen (met 8,7 procent) lager dan gemiddeld in de Europese Unie (11 procent). Daarom versterken we het competentiebeleid en zetten we sterker in op levenslang leren. We voorzien voor elke werknemer een jaarlijks recht op opleidingsdagen, met een groeipad naar gemiddeld vijf dagen per jaar. We kijken ook verder dan diploma's en maken vaardigheden en competenties maximaal zichtbaar door tijdens de loopbaan en na een eventueel ontslag, in samenspraak met de werkgevers, een competentievisum op te stellen.

Oudere werknemers mogen niet langer uit de arbeidsmarkt geprijsd worden: loonvorming dient te gebeuren op basis van competenties en productiviteit in plaats van leeftijd of anciënniteit.

Onderwijs beter afstemmen op de arbeidsmarkt

We gaan voor een snelle en brede uitrol van het nieuwe duaal leren en breiden het uit naar het hoger onderwijs. Ook voor werkzoekenden en werkenden is werkplekleren de beste manier om competenties te verwerven en werkervaring op te doen. We stimuleren ons onderwijs via de financieringsmechanismen om die richtingen aan te bieden die competenties afleveren waar onze ondernemingen nood aan hebben, nu en in de toekomst.

Sociale economie

Er komt een transparante, correcte en gelijke behandeling van alle sociale-economie-ondernemingen. Alle ondernemingen krijgen de mogelijkheid om doelgroepwerknemers te werk te stellen.

Beheersing van de loonkost

We verlengen de volledige vrijstelling van sociale zekerheidsbijdrage bij de aanwerving van een eerste werknemer. De korting op de sociale zekerheidsbijdrage voor de tweede tot de zesde werknemer wordt automatisch toegekend.

VOORSTELLEN ROND PENSIOENEN

Het pensioen verzekeren en versterken

De N-VA is en blijft voorstander van het wettelijk pensioen als sterke en betrouwbare eerste pensioenpijler. Via de introductie van het puntensysteem versterken we het verzekeringsprincipe in de opbouw van het wettelijk pensioen. Vooral voor de werkende middenklasse willen we van het pensioen opnieuw een sociale verzekering maken. Zo zorgen we ervoor dat wie meer werkt en meer bijdraagt, ook een sterker pensioen geniet.

Het minimumpensioen voor mensen met een lange loopbaan wordt substantieel verhoogd. De toekenningsvoorwaarden worden vereenvoudigd en geharmoniseerd, zodat ook mensen met een gemengde loopbaan evenveel recht krijgen op een minimumpensioen. We versoepelen ook de bestaansmiddelentest voor 65-plussers in de bijstand (IGO) die voordien gewerkt hebben en dus pensioenrechten hebben opgebouwd.

Daarnaast moet het aanvullend pensioen worden verbreed en verdiept als tweede pijler. Daarom moedigen wij de sociale partners aan om een deel van de beschikbare marge van de loonakkoorden aan te wenden voor stortingen in de aanvullende pensioenen.

Solidariteit met de jonge generaties

Demografische projecties tonen aan dat de levensverwachting in België tegen 2070 nog verder zal stijgen met 7,8 jaar voor mannen en 6,6 jaar voor vrouwen. Een cruciale voorwaarde om de betaalbaarheid van onze pensioenen te behouden, en zo de solidariteit met de jonge generaties te vrijwaren, is dat de effectieve pensioenleeftijd die levensverwachting volgt.

Het spreekt voor zich dat het maatschappelijk draagvlak voor een verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd bijzonder beperkt is zolang er nog bevoorrechte categorieën bestaan met een afwijkende wettelijke pensioenleeftijd van 55 of 56 jaar. De pensioenleeftijd van die bevoorrechte categorieën wordt opgetrokken tot die van de andere werknemers en ambtenaren.

We laten effectief gewerkte periodes sterker doorwegen in de pensioenopbouw

We versterken de band tussen de effectief gewerkte periodes, betaalde bijdragen en de opbouw van je pensioen. Vandaag is zowat een derde van de pensioenrechten gebaseerd op niet-gewerkte periodes. Deze gelijkstelling behouden we enkel waar dit maatschappelijk verantwoord is, zoals voor periodes van ziekte, zwangerschaps- en ouderschapsverlof en de diverse zorgverloven, maar bouwen we af voor periodes van brugpensioen en langdurige werkloosheid.

Harmonisering van het pensioenstelsel van ambtenaren, werknemers en zelfstandigen

We harmoniseren het pensioenstelsel van ambtenaren, zelfstandigen en werknemers. In regel moet iedereen even lang werken om zijn pensioen te kunnen opnemen en moet iedereen een volledige loopbaan van 45 jaar hebben om van een volledig pensioen te kunnen genieten.

VOORSTELLEN ROND FISCALITEIT

Werken belonen en inzetten op meer koopkracht

De lasten voor wie werkt moeten verder omlaag. We waarborgen de doorgevoerde belastingsverlagingen uit het verleden die gefocust waren op de lage lonen en vullen deze aan met een focus op de middenklasse. Om ervoor te zorgen dat mensen meer nettoloon overhouden, verbreden we de belastingschijven en schaffen daarvoor in eerste instantie de tariefschijf van 45 procent af. We zetten ook verder in op de problematiek van de fiscale pensioen- en activiteitsval en zorgen ervoor dat gepensioneerden kunnen bijverdienen zonder dat ze hiervoor fiscaal afgestraft worden.

Ondernemen aanmoedigen

We kiezen voor een aanvullende hervorming van de vennootschapsbelasting. Het tarief van de vennootschapsbelasting moet verder dalen richting het EU-gemiddelde. Er is nog ruimte om dit in een budgetneutraal kader te doen door uitzonderingsregimes te schrappen.

We voeren een ondernemersaftrek in. Wie via een vennootschap werkt, wordt belast in de vennootschapsbelasting, maar wie via een eenmanszaak werkt, wordt belast in de personenbelasting. We voeren voor eenmanszaken een ondernemersaftrek in om zo een gelijk speelveld te bekomen tussen ondernemen met of zonder vennootschap.

We willen de fiscale administratieve lasten voor de ondernemingen verminderen en het samenwerkingsmodel meer kansen geven. De fiscus en de ondernemer moeten partners worden en handelen uit vertrouwen, niet uit wantrouwen.

Sparen en investeren belonen

De fiscale behandeling van de roerende inkomsten wordt zoveel mogelijk gelijkgetrokken. De ingevoerde vrijstelling voor de dividenden wordt uitgebreid zodat ze ook voor inkomsten uit fondsen en uit obligaties geldt. Tegelijk snoeien we in de complexiteit van de spaarfiscaliteit en verbreden we maximaal de belastbare basis. Met die inkomsten verlagen we het tarief van de roerende voorheffing.

We pleiten voor het invoeren van een brede korf langetermijnsparen (pensioensparen, werkgeversaandelen, bepaalde beleggingen, eigen bijdrage groepsverzekering...) met behoud van de bestaande rechten. Het wordt een mandje dat elke belastingplichtige naar eigen keuze kan invullen.

Er wordt verder gewerkt aan een vereenvoudiging van de belastingaangifte. Het verminderen van het aantal codes is prioritair. Tegelijk wordt het aanslagbiljet meer leesbaar gemaakt zodat de afrekening van de belastingen duidelijker is.

VOORSTELLEN ROND BEGROTING

De stappen op budgettair vlak zijn ook niet min. In Vlaanderen haalden we een begrotingsevenwicht, en zelfs een overschot, ondanks de miljardenfactuur die Vlaanderen via de zesde staatshervorming gepresenteerd kreeg. Er werd een afbouw van het algemeen overheidstekort van -3,1 procent BBP in 2014 naar -0.7 procent BBP in 2018 gerealiseerd (11 miljard euro), terwijl de vergrijzingfactuur nooit hoger lag en de omstandigheden niet altijd even gunstig waren. Denk maar aan de grootste vluchtelingencrisis sinds WOII, de terreur op eigen bodem of de dreiging van de Brexit.

De rekening op orde

Facturen mogen niet worden doorgeschoven. Niet naar de volgende generatie, en niet naar andere overheden. Elke regering is zelf verantwoordelijk om haar begroting op orde te krijgen.

We hanteren het principe “geef niet meer uit dan er binnenkomt”. Door de uitgaven niet sneller te laten stijgen dan de inkomsten of de economische groei verlagen we het overheidsbeslag en zetten we de rekening op orde. We behouden bijvoorbeeld de groeïnorm in de gezondheidszorg op 1,5 procent boven inflatie.

Overheidsinvesteringen opkrikken

We creëren op Vlaams niveau 1 miljard aan bijkomende investeringsruimte door verdere beheersing en rationalisering van de uitgaven. We leggen een Vlaamse investeringsnorm vast om te voldoen aan de investeringsnoden in Vlaanderen. Zo houden we ook een rem op de groei van andere uitgaven.

Afbouw van de schuld

De overheidsschuld moet verder naar beneden. We hebben een dalende trend ingezet, en willen die verder zetten en versterken. Schuldafbouw wordt een uitgangspunt bij de begrotingscontroles.

Daarnaast moet de overheid zich concentreren op haar kerntaken. Met de verkoop van niet-strategische overheidsparticipaties laten we de staatschuld versneld dalen.

VOORSTELLEN ROND SOCIALE BESCHERMING

Een job: de beste bescherming tegen armoede

We benutten optimaal de mogelijkheden van het verplichte traject op maat voor leeflooncliënten en waar toepasselijk de gemeenschapsdienst en volgen deze nauwgezet op. Via gemeenschapsdienst kunnen leeflooncliënten werkervaring opdoen en tonen dat ze voldoen aan de werkbereidheidsvereiste. Via financiële prikkels belonen we OCMW's die inzetten op activering en integratie van leefloongerechtigden.

We voorzien in de autonomie van OCMW's en lokale besturen om sancties toe te passen op leefloners die een traject naar werk en integratie weigeren.

We willen de combinatie van betaalde arbeid met een uitkering stimuleren en lonend maken om mensen minder uitkeringsafhankelijk te maken (cf. Nederland). Zo breiden we de mogelijkheid uit om een leefloon of inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap te combineren met een gedeeltelijk inkomen uit arbeid.

Uitkeringen als vangnet

Het is onlogisch dat mensen die reeds bijgedragen hebben minder steun krijgen dan mensen die (nog) niet bijdragen. Socialezekerheidsuitkeringen moeten in regel dan ook hoger liggen dan sociale bijstandsuitkeringen.

We blijven de sociale uitkeringen automatisch indexerend en voorzien de nodige budgettaire ruimte om de sociale uitkeringen en minima welvaartsvast te maken.

Naar Nederlands en Scandinavisch model kennen we het bedrag van de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) toe prorata de verblijfsduur, waarbij het volledige bedrag overeenkomt met een verblijfsduur van 40 jaar.

We hebben de fiscale en sociale voordelen voor nieuwkomers al beperkt. We werken verder op deze weg en maken de band met verblijfsduur en beroepsinkomen sterker.

We moderniseren en harmoniseren de verschillende middelentoetsen in de sociale bijstand met o.a. een volledige vrijstelling van de gezinswoning, het in rekening brengen van onroerende vermogens in het buitenland en het verder optrekken van het vrijstellingsbedrag van de inkomsten van de partner bij de berekening van de Inkomensvervangende Tegemoetkoming voor personen met een handicap.

Hulp voor wie het écht nodig heeft

We maken alle sociale voordelen afhankelijk van de hoogte van het inkomen en niet van het uitkeringsstatuut.

Om ervoor te zorgen dat de hulp écht terecht komt bij wie ze nodig heeft, sporen we fraude actief op, voorzien we een duidelijk kader voor nieuwe woonvormen en vorderen we onterecht uitbetaalde uitkeringen terug. Gezinnen in armoede geven we één gezinscoach in plaats van een leger van hulpverleners.

VOORSTELLEN ROND ARBEIDSMARKT

- 1. We beperken de werkloosheidsuitkering in de tijd.**
- 2. Uitdoven brugpensioen (SWT)**
- 3. Een constructief sociaal overleg**
- 4. We laten niemand aan zijn lot over, elk talent telt.**
- 5. We kiezen voor een meer preventieve aanpak van langdurige ziekte en arbeidsongeschiktheid.**
- 6. Inzetten op competenties**
- 7. Onderwijs beter afstemmen op de arbeidsmarkt**
- 8. Sociale economie**
- 9. Beheersing van de loonkost**

VOORSTELLEN ROND PENSIOENEN

- 1. Het pensioen verzekeren en versterken**
- 2. Solidariteit met de jonge generaties**
- 3. We laten effectief gewerkte periodes sterker doorwegen in de pensioenopbouw**
- 4. Harmonisering van het pensioenstelsel van ambtenaren, werknemers en zelfstandigen**

VOORSTELLEN ROND FISCALITEIT

- 1. Werken belonen en inzetten op meer koopkracht**
- 2. Ondernemen aanmoedigen**
- 3. Sparen en investeren belonen**

VOORSTELLEN ROND BEGROTING

- 1. De rekening op orde**
- 2. Overheidsinvesteringen opkrikken**
- 3. Afbouw van de schuld**

VOORSTELLEN ROND SOCIALE BESCHERMING

- 1. Een job: de beste bescherming tegen armoede**
- 2. Uitkeringen als vangnet**
- 3. Hulp voor wie het écht nodig heeft**

Philippe Muyters

- Lijstduwer Vlaams Parlement in Antwerpen
- Vlaams minister van Economie en Werk

Johan Van Overtveldt

- 3de plaats Europa
- Voormalig minister van Financiën

Jan Jambon

- Lijsttrekker Kamer in Antwerpen
- Kamerlid
- Burgemeester
- Kandidaat-premier

Zuhail Demir

- Lijsttrekker Kamer in Limburg
- Kamerlid

www.n-va.be/v-dagen